

Revizyon No	Yapılan Revizyon	Rev. Sayfası	Revizyon Tarihi	Revizyonu Yapan
Gözden Geçirme	Gözden geçirildi. Gözden geçirme tarihi: 07.11.2017/03	Tüm sayfalar	10.04.2020	Ece Nur Topcu Eğitim ve Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi
Gözden Geçirme	Gözden geçirildi.	Tüm sayfalar	20.04.2023	Ece Nur Topcu Eğitim ve Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi
HAZIRLAYAN		KALİTE SİSTEM ONAYI		ONAY
ENFEKSİYONLARIN KONTROLÜ VE ÖNLENMESİ KURULU BAŞKANI		KALİTE YÖNETİCİSİ		BAŞHEKİM

OPTİMED	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No HB-TL-25 Yayın Tarihi :01.03.2009
	UMBLİKAL KATATER TAKILMASI TALİMATI	Revizyon No :00 Revizyon Tar:... Sayfa No :2/3

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu talimatın amacı Optimed Hastanesinde, yenidoğan ve bebeklerde umbilikal kataterin nasıl takılacağını ve takılırken dikkat edilmesi gereken hususları belirlemektir. Umbilikal katater takılma sürecini kapsar.

2. TANIMLAR VE KISALTMALAR

OH : Optimed Hastanesi

3. REFERANS DOKÜMANLAR

Yenidoğan Yoğun Bakım İşleyiş Prosedürü

4. UYGULAMA:

Yenidoğan Yoğun Bakım İşleyiş Prosedürüne uygun olarak Yenidoğan yoğun bakım ünitesine yatırılarak solunum cihazına bağlanması gerekecek kadar genel durumu kötü olan bebeklere, sık kan örnekleri alınması gerekmesi ve çoklu tedavilerinden dolayı göbek atardamar veya toplardamarına umbilikal kateter takılması gerekmektedir.

- Toplardamara umbilikal katater takılması;
 - Damardan serum ve beslenme sıvılarının verilmesi,
 - 2. ilaç tedavisi uygulanması amacıyla yapılır.
- Sık sık atardamardan kan almanın gerektiği durumlarda, Devamlı arteriyel kan basıncı takibi gerektiren bebeklerde, Sık kan gazı kontrolü ya da kan almayı gerektiren durumlar (özellikle Oksijen ihtiyacı olan ve mekanik solunum desteği altında olan bebekler)göbekteki veya vücuttaki diğer atardamara kateter adı verilen plastik benzeri bir maddeden yapılmış, ince bir boru yerleştirilir.Bu sayede gerekli durumlarda atardamardan kan basıncının takibi de yapılabilir.
- Umbilikal katater takılmaması durumunda;

Bu bebekler ağır hasta oldukları için tetkik için sıklıkla kan örneği alınması gerekir. Göbek kateteri takılmazsa her girişim için bebeğin kolunun delinmesi gerekir. Bu durum bebekte enfeksiyon gelişimini kolaylaştırır

- Umbilikal kataterin çok fazla gerekli olmadığı müddetçe bir haftadan fazla kalmamasına dikkat edilir.
- Katater seçiminde;
 - Termosensible poliüretan (ısıya duyarlı)
 - Vücut sıcaklığında yumuşama özelliği
 - Radyopak
 - Çeşitli ölçüleri mevcut (3.5 fr, 5 fr, 7fr)
 - Yenidoğanda ilk 7-10 gün kullanım
 - Tek lümenli ve çift lümenli malzeme olmasına dikkatli edilir.

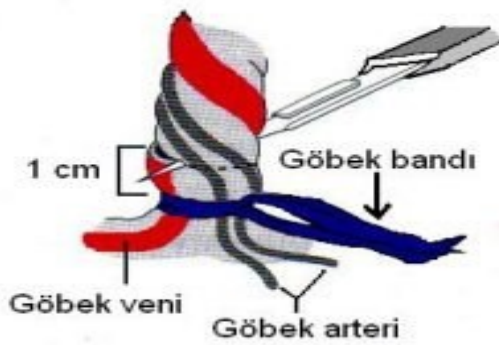
4.1 İşlem Öncesi Hazırlık

- İşlem yapılacak odanın ısısı 30 C olmalıdır. İşleme başlamadan önce hemşire odayı, araç ve gereçleri tekrar kontrol etmelidir. Odada steril gömlekler, maskeler, eldivenler, başlıklar, delikli ve düz kompresler, küçük gaz ve pamuk tamponlar vb hazır olmalıdır.

- Damar yolunu açmanın gerekli olduğu durumlarda steril damar seti (cut-down) , bistüri,makas, pens, penset, çamaşır penci, portegü, iğne, iplik vb. hazır olmalıdır.
- Ayrıca, değişik boyda enjektörler, 3 yönlü musluk, polietilen atılabilir göbek kateteri, serum ve kan setleri steril ve hazır bir biçimde bulunmalıdır.
- Acil kullanabilecek sodyum bikarbonat, kalsiyum, heparin, adrenalin vb. ilaçlar, endotrekeal tüp, oksijen, aspirator gibi araç ve gereçler de hazır bulunmalıdır.
- Odada ayrıca, değişik boyda tüpler, antiseptik solüsyonlar, çocuğu tespit masası, steteskop (monitor tercih edilir), ışık kaynağı ve gezici röntgen cihazı da olmalıdır.
- İşleme başlamadan önce hemşire bebeğin vücut ısısı, solunum, nabız, kan basıncı gibi yaşam belirtilerini ve vücut tartısını almalı, çevre ısını kontrol ederek bebeğin ısını 36,5-37° C derecede tutacak biçimde ayarlamalıdır

4.2.Umbilikal Kataterin Takılması

Cerrahi asepsi kurallarına dikkat ederek yıkanan ve giyinen hekim bebeğin başına gelir. Bebeğin göbek kordonunu ve etrafını antiseptik solüsyon ile (mersol, vb.) temizler ve kompresleri örtterek alanı küçültür. Göbek karın cildinden yaklaşık 0.5-1.5 cm uzaktan kesilir.

Kordondaki 3 damardan küçük ve kalın cidarı olan 2 tanesi arter, biri vendir. Ven daha geniş ve ince cidarlıdır.Ven içinde sıklıkla pıhtı olabilir ve bu pıhtı gerektiğinde enjektör ile aspire edilerek çıkarılır. Önceden ölçümü yapılmış polietilen göbek kateteri venden içeri yavaş yavaş itilir.

Kateter miyadında doğan bebeklerde 10.5 cm' den fazla itilmesi halinde kalp üzerine fazla yük bindireceğinden tehlikeli olabilir.

Yenidoğanın büyüklüğüne göre kateterin mesafesi 4.75-10.5 cm arasında değişir. İşlemin röntgen ışınları altında yapılması çok yararlıdır. Daha sonra katater 3 musluklu ajutaj ile enjektöre bağlanır tespit edilerek venöz basınç ölçülür.

5.SORUMLULAR

Bu talimatın uygulanmasından hekimler ve sağlık çalışanları sorumludur.